# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד בגיאוגרפיה של הכפר העולמי כמו גלובליזציה, הגירה ואי שוויון
- לתרגל ניתוח דילמה - זיהוי צדדים, נימוקים והקשבה לדעות שונות
- לתרגל שימוש בטכניקת עש״ן ד״ק להרגעה לפני תגובה בדיון

גרסה רגילה – כל הפריטים.

### חלק א׳ – הבנה בסיסית

- 1. א – תהליך התחברות בין מדינות ואנשים בעולם
- 2. ב – מקומות עבודה מול אובדן אופי מקומי
- 3. ב – יש עוני ואין בחירות חופשיות למרות עושר
- 4. ב – אובדן חברים ושפה
- 5. ב – עליית מחירי דירות שתעיף אותם
- 6. ב – עצירה

### חלק ב׳ – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – גלובליזציה משפיעה גם על תרבות, אוכל, שפה ועוד
- 2. לא נכון – יכולים להיות פערים גדולים גם במדינה עם תמ״ג גבוה
- 3. נכון – יש הזדמנויות חדשות אך גם קושי בפרידה משפה וחברים
- 4. לא נכון – לעיתים הוותיקים נפגעים מעליית מחירים
- 5. נכון – זו טכניקה להרגעה לפני מענה

### חלק ג׳ – השלמת מילים

- 1. גלובליזציה
- 2. הגירה
- 3. פערי
- 4. תמ״ג
- 5. ד״ק

### חלק ד׳ – התאמה בין דילמה לנושא

- 1 – ה (עולם משתנה וטכנולוגיה)
- 2 – ג (גלובליזציה ואופי מקומי)
- 3 – ד (אי שוויון ומדדי פיתוח)
- 4 – א (הגירה משפחתית)
- 5 – ב (יישובים וסביבה)

### חלק ה׳ – סדר נכון - שימוש בעש״ן ד״ק

- 1. עוצרים לפני שמגיבים
- 2. משחררים שרירים בגוף
- 3. נושמים נשימה עמוקה
- 4. אומרים לעצמנו משהו מרגיע
- 5. עונים בצורה רגועה

### חלק ו׳ – כתיבה ודיון

- 1. תשובה טובה תכלול שני צדדים מנומקים ועמדה אישית ברורה המבוססת על הנימוקים
- 2. יש לציין שתמ״ג לא משקף שוויון, חופש או איכות חיים בפועל

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה נכונה עם דוגמה מהדף
- עצירה היא השלב הראשון
- כל דילמה מהדף מקובלת אם מנומקת בשני צדדים

## טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח כל דילמה בהצבעה כיתתית (בעד/נגד/תלוי) לפני המענה בכתב
- מומלץ לתרגל את עש״ן ד״ק בקול רם כקבוצה לפני דיון סוער
- ניתן לדלג על הפריטים המסומנים לקבוצה המתקשה ולהתמקד בהבנה הבסיסית

# דף תרגול: דילמות הכפר העולמי

דף התלמיד/ה רגיל

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל מושגים הקשורים לדילמות שונות בעולם המשתנה - טכנולוגיה, גלובליזציה, פערי פיתוח, הגירה וסביבה.

## 1 חלק א׳ – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מהי גלובליזציה?

(א) תהליך התחברות בין מדינות ואנשים בעולם (ב) שם של מדינה עשירה (ג) מכונה לטלפורטציה (ד) סוג של מטבע

**2.** ברשת ההמבורגרים בדילמה, מה האתגר המרכזי?

(א) מחיר הדלק (ב) מקומות עבודה מול אובדן אופי מקומי (ג) מזג האוויר (ד) חוסר במזון

**3.** מדוע קשה לקבוע אם המדינה העשירה בנפט היא מדינה מפותחת?

(א) אין לה תמ״ג גבוה (ב) יש עוני ואין בחירות חופשיות למרות עושר (ג) אין לה נפט (ד) כולם שווים בה

**4.** מה השיקול שהאח המפחד מעלה לגבי ההגירה?

(א) מחיר הטיסה (ב) אובדן חברים ושפה (ג) מזג אוויר שונה (ד) בעיות בריאות

**5.** מה דואגים הוותיקים בשכונה שהופכת לפארק עם מגדלי יוקרה?

(א) רעש מהבנייה (ב) עליית מחירי דירות שתעיף אותם (ג) חוסר בחניה (ד) זיהום אוויר בלבד

**6.** מהו השלב הראשון בטכניקת עש״ן ד״ק?

(א) דיבור עצמי מרגיע (ב) עצירה (ג) נשימה עמוקה (ד) מענה מהיר

## 2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | גלובליזציה משפיעה רק על כלכלה ולא על תרבות | ☐ | ☐ |
| 2 | תמ״ג לנפש גבוה מבטיח שכל אזרחי המדינה חיים ברווחה | ☐ | ☐ |
| 3 | הגירה למדינה אחרת יכולה לכלול גם רווחים וגם קשיים אישיים | ☐ | ☐ |
| 4 | פיתוח עירוני תמיד משפר את מצבם של כל תושבי השכונה באותה מידה | ☐ | ☐ |
| 5 | עש״ן ד״ק עוזר להגיב בצורה מרגיעה יותר לפני דיון | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** תהליך שבו מדינות ואנשים בעולם מתחברים נקרא _____

**2.** מעבר של אנשים למדינה אחרת נקרא _____

**3.** ההבדלים ברמת החיים בין מדינות נקראים _____ פיתוח

**4.** כמות הכסף שמדינה מייצרת מחולקת לאדם נקראת _____ לנפש

**5.** לפני תגובה בדיון כדאי להשתמש בטכניקת עש״ן _____

## 4 חלק ד׳ – התאמה בין דילמה לנושא

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** מכונת טלפורטציה חינמית | ___ | **א.** הגירה משפחתית |
| **2.** רשת המבורגרים מול חנות פלאפל | ___ | **ב.** יישובים וסביבה |
| **3.** מדינה עשירה בנפט עם עוני פנימי | ___ | **ג.** גלובליזציה ואופי מקומי |
| **4.** אבא מוצא עבודה בחו״ל לשלוש שנים | ___ | **ד.** אי שוויון ומדדי פיתוח |
| **5.** שכונה הופכת לפארק עם מגדלי יוקרה | ___ | **ה.** עולם משתנה וטכנולוגיה |

## 5 חלק ה׳ – סדר נכון - שימוש בעש״ן ד״ק

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | נושמים נשימה עמוקה |
| ☐ | אומרים לעצמנו משהו מרגיע |
| ☐ | משחררים שרירים בגוף |
| ☐ | עוצרים לפני שמגיבים |
| ☐ | עונים בצורה רגועה |

## 6 חלק ו׳ – כתיבה ודיון

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** בחרו אחת מהדילמות בדף וכתבו שני נימוקים בעד ושני נימוקים נגד, ולבסוף את דעתכם האישית.

**2.** הסבירו במילים שלכם למה קשה לקבוע אם מדינה היא מפותחת רק לפי התמ״ג שלה.

## כרטיס יציאה

מהי גלובליזציה - תנו דוגמה אחת מהדף

מהו שלב ראשון בטכניקת עש״ן ד״ק

תנו דוגמה לדילמה שבה יש גם יתרון וגם חיסרון

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀